

VIENA DIENA CĒSU PIEVĀRTĒ

Līgavas ala

Sarkanās klintis, fragments

Raiskuma ezers saulrietā

Foto: B altic Pictures

i Maršruts. Piemērots ļoti aktīviem gājējiem, kam patīk apvienot dabas iepazīšanu ar fiziskām aktivitātēm. Šis ir maršruts, kurā vērojami gan izcili Gaujas senlejas skati un iepazīstama Gaujas senlejas vēsture kopš Ledus laikmeta beigām, gan iepazīstamas boreālo mežu vērtības. Atrodas Gaujas Nacionālajā parkā.

☀ Ieteicamais laiks. Aprīlis – oktobris. Arī laikā, kad krāsojas rudens lapas.

☰ Maršruta gaita. "Ozolkalns" – Cīrulīšu dabas takas – Mūrlejas iela – Gaujas iela – tilts pār Gauju – Kvēpenes iela – Raiskuma ezers – gar Sveķupītes krastu – gar Lenčupes krastu – Pārgaujas iela (Sarkanās klintis) – tilts pār Gauju – Gaujas iela – Alkšņu iela – Kovārņu iela – "Cīrulīši" – "Ozolkalns".

🚶 Ceļa segums. Asfalts, ceļi ar grants segumu, meža takas.

➔ Garums. ~ 24 km. Var veikt maršruta saīsināto loku līdz tiltam pār Gauju ~ 8 km.

🕒 Ilgums. Ar visu objektu apskati – vienas dienas gājiens.

📱 Grūtības pakāpe. Vidēji grūts – grūts.

📍 Sākums/beigu punkts. 57.29462, 25.22259. Autostāvlaukums pie "Ozolkalna".

📍 Marķējums. Nav marķēts. Dabā iezīmēts tikai Cīrulīšu dabas taku posms.

📏 Attālums no Rīgas. 90 km

🚌 Sabiedriskais transports Cēsis ir pieejamas ar starppilsētu autobusu un Rīgas–Valgas dzelzceļa līniju. No Cēsu autoostas līdz Cīrulīšiem kursē pilsētas autobuss.

⚠ Der zināt! Iepriekš noskaidrojiet sabiedriskā transporta kursēšanas laikus. Katrs pats ir atbildīgs par drošību maršruta veikšanas laikā. Nepieciešama apvidus karte un navigācijas ierīces. Mitrā laikā koka laipas var būt slidenas! Glābšanas dienesti: 112. Jūs atrodaties īpaši aizsargājamā dabas teritorijā – Gaujas Nacionālajā parkā! Aicinām jūs saudzēt un cienīt dabas un dabas un cilvēku radītās vērtības!

⚠ Iesakām! Maršrutu var sākt arī no Cēsu dzelzceļa stacijas (Raunas iela – Vaļņu iela – Gaujas iela – Cīrulīšu iela + 3,5 km vienā virzienā).

📱 Enter Gauja mobilā lietotne

GooglePlay

AppStore

SERVISS

i | Cēsu Tūrisma informācijas centrs
Cēsis, Baznīcas laukums 1, 28318318,
info@cesis.lv, www.tourism.cesis.lv

🚶 | Atpūtas parks un kempings "Ozolkalns"
Amatas nov., Drabešu pag., "Saulkrastī", 26400200,
info@ozolkalns.lv, www.ozolkalns.lv

🚶 | Kempings, laivu bāze "Žagarkalns"
Cēsis, Mūrleju iela 12, 26266266,
info@zagarkalns.lv, www.zagarkalns.lv

🏠 | Viesnīca "Karlmuiza Country Hotel"
Amatas nov., Drabešu pag., Kārļi, 26165298, info@karlamuiza.lv,
www.karlamuiza.lv (Ēdināšana iepriekš piesakoties)

🏠 | Kempings "Apaļkalns"
Pārgaujas nov., Raiskuma pag., 29448188,
apalkalns@inbox.lv, www.apalkalns.lv

🏠 | Viesnīca "Villa Santa"
Cēsis, Gaujas iela 88, 64177177,
reservations@villasanta.lv, www.villasanta.lv

🏠 | Kūrortviesnīca "Jonathan SPA Estate"
Amatas nov., Amatiems, 25606066,
info@jonathanspahotel.com, www.jonathanspahotel.com

APSKATES OBJEKTI

1 | Atpūtas parks un kempings "Ozolkalns"

57.29462, 25.22259

Vieta, no kurienes paveras viens no izcilākajiem Gaujas senlejas skatiem Cēsu apkaimē.

2 | Bijusī Cīrulīšu kamaniņu trase

3 | Cīrulīšu dabas takas

57.3013, 25.22035

Iekārtotas un dabā marķētas takas (divi loki), kas sākas pie "Žagarkalna" un "Ozolkalna". Tās izejot, var iepazīt bijušo Cīrulīšu kamaniņu trasi, Līgavas (Sarkano) alu, Cīrulīšu klintis un Gaujas senlejas krastus "Ozolkalna" un "Žagarkalna" slēpošanas trašu tuvumā. Takas iepazīstina apmeklētājus ar Gaujas senlejas dabas un cilvēka veidoto vēsturi kopš leduslaikmeta beigām. Rudeņos – laba sēņu vairošanās vieta. Dzeņveidīgo putnu darbi (kalumi)!

Pievērs uzmanību! Cīrulīšu dabas taku apkaimē var iepazīt Gaujas vecupes apdzīvojošās spāres un skujkoku mežu kukaiņus. Apkārtnes mežos ir bagātīgs kritalu klāsts, kas ir mājvieta daudzām saproksilofāgām vaboļu sugām. Piemērotākais laiks kukaiņu vairošanai būs maija beigās–jūnijs. Te var novērot spilgtu purvuspāri.

4 | Līgavas (Sarkanā) ala

57.29894, 25.22281,

Mākslīgi veidota alveidīga niša nelielā smilšakmens atsegumā, par kuru vēsta nostāsts, ka Livonijas laikā kāds jauneklis šeit slēpis savu līgavu. Sirotāji abus uzgājuši, nogalinājuši, un no jauniešu izlietajām asinīm vēlāk radies alas nosaukums.

Pievērs uzmanību! Smilšakmens atsegumi ir nozīmīga dzīvesvide dažādām augu un dzīvnieku sugām. Uz tiem var ieraudzīt saldskānītes un trauslās pūslīšpapardes, dažādas sūnu un ķērpju sugas (melnā cistokoleja, peltīgeras). Mazas aliņas, kas izrobo atsegumu virsmu, rok vienuklās bites. Nelielos dobumos ligzdo paceplītis.

5 | Cīrulīšu klintis (Cīrulīšu iezis, Spoguļu klintis)

57.3013, 25.22035

Līdz 10 m augsts un 140 m garš Gaujas svītas smilšakmens atsegums Gaujas kreisā pamatkrasta nogāzē virs vecupes, kurā redzami bebra darbi. Izrobots ar sīkām alām un nišām. Ainaviska vieta, īpaši bezlapu periodā. No klinšu apakšdaļas izplūst spēcīgs avots – **Dzidravots**, kur var papildināt ūdens krājumus turpmākajam ceļam.

Pievērs uzmanību! Vecupes ir vietas, kur kādreiz tecējuši Gaujas ūdeņi. Straumei izskalojot īsākus ceļus, vecajās gultnēs vairs nav vērojama regulāra ūdens caurtece. Parasti ūdens apmaiņa daļā no jaunākām vecupēm notiek g.k. pavasara palos, kad tās bagātinās ar jauniem ūdens krājumiem. Vecupēs to īpaši hidroloģiskā režīma dēļ ir izveidojušās īpašas augu un dzīvnieku sabiedrības, tādēļ vecupes nereti ir saudzējami un dabas vērotājiem interesanti biotopi. Cīrulīšu klinšu piekājes vecupi bagātina avota ūdeņi, tādēļ šīs vecupes ūdeņiem ir neparasti zilganzaļa krāsa.

6 | Zvanu klintis

57.30989, 25.22736

Starp Gaujas ielu un bijušo Mūrlejas ķieģeļu cepli senlejas kreisā pamatkrasta nogāzē ~ 100 m garā posmā redzami vairākpakāpju smilšakmens atsegumi. Dēļu klājuma taka gar klintīm ir gandrīz 360 metrus gara, tajā ierīkota skatu platforma, soliņi un informācijas stendi.

7 | Skasters

Augstāka vieta (115 m) plašākā, ar skujkoku mežiem apaugušā apkaimē. Pilskalns. **Pievērs uzmanību!** Skastera apkaimes mežos vērojami mežacūku darbi.

8 | Raiskuma ezers

Eitrofs (aizaugošs) ezers ar garenu ezerdobi. No ezera iztek Lenčupe.

Pievērs uzmanību! Sveķupītes un Lenčupes krastos plešas boreālie meži. Boreālos (ziemeļu) mežos aug priedes, egles, retāk tie ir jauktu koku meži. Šo mežu evolūcijā nozīmīga loma bija ugunsgrēkiem, kuru rezultātā izdega pamežs, veidojās lauces. Deguši koksne ir nozīmīga mājvieta dažādām kukaiņu sugām, piemēram, degumu krāšņvabolei. Apkaimē sastopama melnā dzilna, parastais plakanstaipeknis, priežu sveķotājkoksngrauzis u.c. Sveķupītes apkaimē apskatāma agrākos laikos **atsveķoto priežu** audze.

9 | Lenčupe

Gaujas labā krasta pieteka. Tuvojoties Gaujai, upe plūst pa ieleju, kuras krastos redzami smilšakmens atsegumi. Lašveidīgo zivju nārsta vieta.

10 | Sarkanās klintis (Raiskuma iezis)

57.32258, 25.22173

Atrodas 0,5 km ziemeļos no Raiskuma kroga, Gaujas senlejas labā pamatkrasta nogāzē, kur ap 200 m posmā atsedzas sarkanīgi un dzeltenīgi Gaujas svītas smilšakmens atsegumi ar nelielām alām un nišām. Atseguma ziemeļdaļā atrodas lielākā – 7 m augsta un 5 m plata **niša**.

11 | Rūcamavots

57.32238, 25.22149

Spēcīgs avots, kas iztek no Sarkano klinšu dienviddaļā esošas plaisas. Labiekārtots. Populāra ūdens ņemšanas vieta.

12 | Svētavots un Svētavota ala

57.30335, 25.23428

Atrodas gravā iepretim bijušajam pansionātam "Cīrulīši". Gaujas svītas smilšakmens atsegumā ir izveidojusies ap 8 m gara ala. No tās iztek avots ("Dzelzs vārti"), kam jau izsenis piedēvē dziednieciskas īpašības. Ala ar Svētavotu ir privāta un labiekārtota teritorija un apmeklējumi ir iepriekš jāaskaņo, tālr. 64125533.

13 | Cīrulīši

Apdzīvota vieta Cēsu pilsētas dienvidrietumu daļā. Jau pirmās neatkarīgās Latvijas laikā šeit bija dziednīca, kuras pacienti lietoja Cīrulīšu Svētavota ūdeni.

14 | Žagarkalns

57.30081, 25.23034